

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

MOPHATO 12

SETSWANA PUO YA GAE (HL)

PAMPIRI YA BORARO (P3)

NGWANAITSEELE 2011

MADUO: 100

NAKO: 2½ diura

Pampiri e, e na le ditsebe di le 6.

DITAELO

1. Pampiri e, e arogantswe ka dikarolo di le THARO.

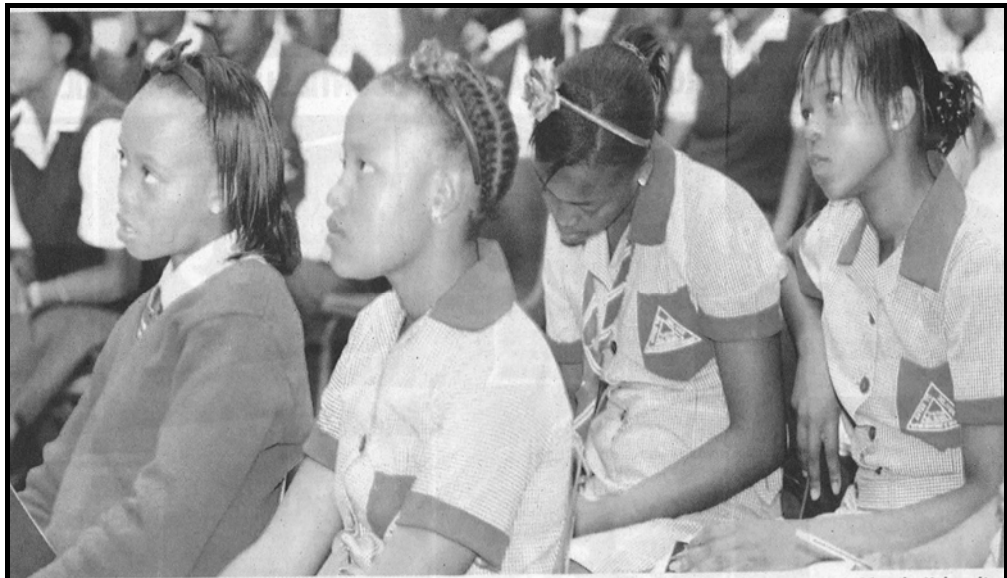
KAROLO YA A:	Tlhamo	(50)
KAROLO YA B:	Ditlhangwa tse dileele tsa tirisano	(30)
KAROLO YA C:	Ditlhangwa tse dikhutshwane tsa tirisano	(20)
2. Araba potso e le NNGWE go tswa mo karolong e NNGWE le e NNGWE.
3. Kwala ka puo e o lekanyediwang ka yona.
4. Simolola karolo e NNGWE le e NNGWE mo tsebeng e NTŠHWA.
5. Rulaganya tiro ya gago (seka, mmepe wa dikakanyo/papetlana/dintlhakgolo, jalojalo, tlhotlha diphoso le go baakanya tiro ya gago gape. Letlhomeso le tshwanetse go dirwa pele o kwala tlhamo.
6. Thulaganyo ya gago e bonale sentle mme o thale mola o o kgabaganyang go supa fa e le ipaakanyo.
7. O gakololwa go dirisa bonnye metsotso e le 80 mo go KAROLO YA A, metsotso e le 40 mo go KAROLO YA B le metsotso e le 30 mo go KAROLO C.
8. Nomora karabo nngwe le nngwe go ya ka mokgwa o ditlhogo kgotsa dipotso di tlhagelelang ka ona.
9. Naya karabo nngwe le nngwe setlhogo se se maleba.
10. ELA TLHOKO: Setlhogo se se ka sa akarediwa mo palong ya mafoko a a tlhokegang.
11. Kwala ka mokwalo o o phepa e bile o bonala sentle.

KAROLO YA A: TLHAMO**POTSO 1**

Kwala tlhamo ya boleele jwa mafoko a a ka nnang 400–450 ka NNGWE fela ya ditlhogo kgotsa ditshwantsho tse di neilweng. Fa o dirisa setshwantsho go kwala tlhamo, se neele setlhogo se se maleba. O se ka wa lebala go thala letlhomeso kana lenaneopaakanyo pele o kwala.

- 1.1 O se bone thola borethe, teng ga yona go a baba. [50]
- 1.2 Go bua nnete fela, puso ya Aforikaborwa ga e re direle sepe. [50]
- 1.3 Seemo sa thuto mo nageng ya Aforikaborwa, dingwaga di le lesomethataro morago ga kgololosego. [50]
- 1.4 Fa letsatsi le phirima ... [50]
- 1.5 Borre jaaka ba tlhologile e le ditlhogo tsa malapa ke bona ba ba tshwanetseng go rwala maikarabelo a go tlamela bana ba bona. **Dumela** kana **ganetsa** tlhagiso e. [50]
- 1.6 Bosimane ga se bogole. [50]
- 1.7 Leba ditshwantsho tse di fa tlase, mme o kwale tlhamo ka ga se le sengwe sa tsona.

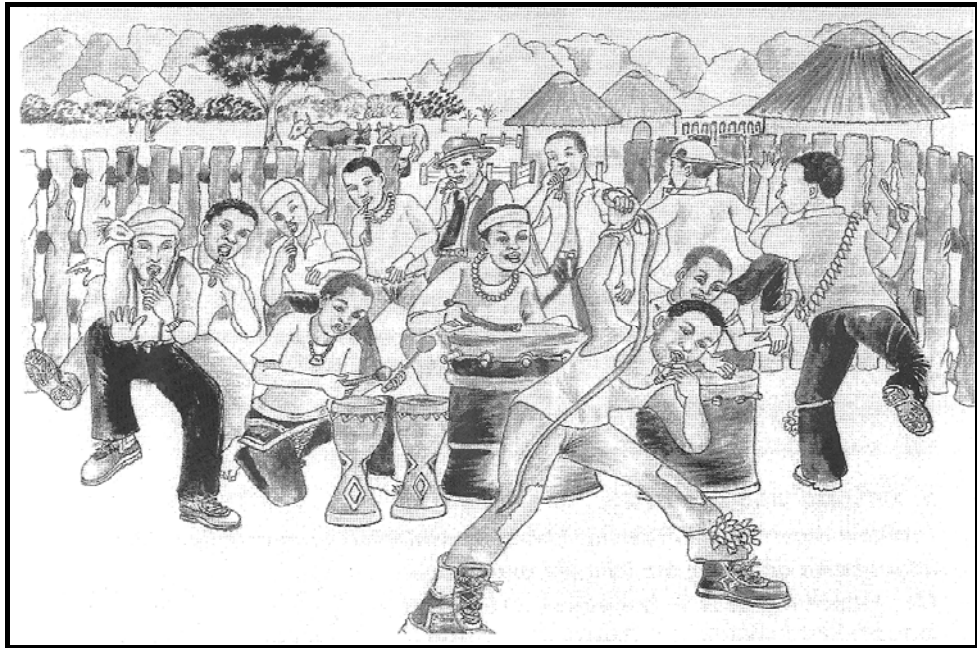
1.7.1

[Lokwalodikgang Iwa Diepkloof, Moranang 2011]

[50]

1.7.2

[Mahube, T Mojapelo le ba bangwe]

[50]

PALOGOTLHE YA KAROLO YA A:

50

KAROLO YA B: DITLHANGWA TSE DILEELE TSA TIRISANO**POTSO 2**

Araba potso e le NNGWE fela mo karolong e. Karabo e nne boleele jwa mafoko a a ka nngang 180–200 (diteng fela).

2.1 LEKWALO

Wena le ntsalao lo dira mo lefelong le le lengwe, kgakala le batsadi ba lona. Ntsalao o itirile sefafalele ka go ratana le makau a mantsi. Kwalela malomaago o mo itsise ka ga go tshwenyega ga gago le go mo lemosa ditlamorago tsa se ntsalao a se dirang.

[30]**2.2 MMUISANO**

Molaodimogolo o setse a buisitse boikitsiso/maikao a gago, mme o laleditswe go tla dipotsotherisanong mabapi le tiro nngwe e e rileng. Kwala mmuisano o mo go ona o tlagisang dipotsotherisano tse di neng di tshwerwe magareng ga gago le molaodimogolo.

[30]**2.3 PUO**

Kwala puo e mo go yona o fang dikgakololo tse di maleba tse di ka thusang go rarabolola bothata jwa go ima ga basetsana ba ba sa ntseng ba tsena sekolo.

[30]**2.4 LENANEOTEMA LE METSOTSO YA KOPANO**

Sekaseka setshwantsho se se latelang, mme morago o kwale lenaneotema le metsotso ya kopano e e neng e tshwerwe fa gautshwane.

[Monate wa Setswana, GP Segone le ba bangwe] **[30]**

PALOGOTLHE YA KAROLO YA B: 30

KAROLO YA C: DITLHANGWA TSE DIKHUTSHWANE TSA TIRISANO**POTSO 3**

Araba potso e le NNGWE fela mo karolong e. Karabo e nne boleele jwa mafoko a a ka nnang 100–120.

3.1 DIKAELO

Tsala ya gago e o kileng wa tsena le yona kwa sekolong se segolo, e digetse dithuto tsa bongaka, mme e tlile go simolola tiro kwa bookelong jo bo mo motseng wa gaeno. Kwala tshedimosetso ya tsela e a tshwanetseng go e sala morago gore a fitlhe sentle kwa go bona, go tloga kwa boemelatekisi go fitlha kwa bookelong.

[20]**3.2 BUKATSATSI**

Lo ne lo jetse nala kwa lewatleng mo malatsing a maleele a boikhutso. Kwala bukatsatsi e mo go yona o tlhalosang tse di neng di diragala mo malatsing a le marataro a loeto lwa lona.

[20]**3.3 PAPATSO**

Sekaseka setshwantsho se se fa tlase, mme morago o thale papatso e mo go yona o ngokang kgathhegelo ya bareki go reka sejanaga sa gago.

[Segarona, BN Kgosisikoma le ba bangwe]

[20]**PALOGOTLHE YA KAROLO YA C:****20****PALOGOTLHE:****100**